

Rapport från IFLA WLIC 2025 i Astana, Kazakstan

Tack vare stipendiemedel från Svensk Biblioteksörening kunde jag delta på årets WLIC i Astana 17-22 aug. Ett både långväga och spännande resmål. Det starka önskemål som funnits inom IFLA att placera konferensen i Centralasien kunde äntligen infrias och det går inte att säga annat än att det blev mycket lyckat.

Programmet var innehållsrikt och omfattade såväl demokratifrågor som Hbtqi-litteratur. Många samtal både i och utanför sessionerna rörde läget i världen och det hårdnande klimatet för biblioteken. Det kändes extra bra att samlas och kraftsamla från världens alla hörn det här året.

Min sektion, Acquisition and collections development section (ACD) lade inför den här konferensen fokus på öppen vetenskap och hur vi arbetar på biblioteken för att främja öppen tillgång. Vi skickade ut ett call for papers på temat "Sustainable paths to open science and scholarship" och fick hela 19 svar med intressanta exempel från akademiska bibliotek runt om i världen.

På ACD:s öppna session, som jag hade förmånen att moderera, presenterades tre av dessa. Initiativet ONOS (one nation one subscription) från Indien imponerade nog mest. För att råda bot på de ojämlikheter som uppstår i spåren av kostnadsbördan för vetenskaplig publicering, har man förhandlat licenser med nationell räckvidd. Det uttalade målet är storskalig demokratisering av tillgång till forskning och kunskap.

Från Public Knowledge Project i Canada fick vi lära mer om styrkan i att också infrastruktur och plattformar för forskningsförmedling är öppna. Manchester University Library slutligen förmedlade ett inspirerande exempel på hur de digitaliserat och tillgängliggjort en större fysisk samling av arkitekturmodeller och gjort både den och arbetsmetoden öppet tillgänglig.

Publiken hade fler frågor än vad tiden räckte till för och samtalen fortsatte i pausen.

Presentationerna kommer att publiceras i [IFLA repository](#).

Bild: Den glada panelen av bibliotekarier som medverkade i programpunkten.

Sista dagen av konferensen fanns möjlighet till studiebesök. Jag följde med på busstur till Eurasian National and Academic Library. Universitetet de stöttar har växt från ca 7000 studenter till 26 000 och de kämpade för att fylla kostymen. En ny och generös bibliotekslagstiftning föreskrev att alla statliga universitetsbibliotek ska tillhandahålla ett tryckt ex av samtliga kursböcker till förstaårsstudenterna. I terminsstart arbetade 15 personer enbart med förmedlingen av den enorma mängden kurslitteratur.

Studiespråken är kazakiska, ryska och engelska. Den stora merparten av studentgruppen får state grants, dvs en form av stipendiemedel för studierna. Precis som hemma arbetade man för fullt med att ordna attraktiva studiemiljöer och anpassa lokalerna efter studenternas behov. Utbudet av e-resurser var lätt att känna igen. Våra fem vetenskapliga förlagselefanter fanns representerade även här.

Ett annorlunda inslag var ett Maker space som sponsrades av amerikanska ambassaden. En riktig lekstuga med 3D-printer och kreativa och färgglada utkomster i rad på hyllorna. I anslutning fanns ett populärt pausrum med inbjudande sittmöbler och många hyllmetrar skönlitteratur på engelska. Språkkunskaperna i engelska är inte så allmänna i Kazakstan och man ville stimulera språkträning.

Personalen på biblioteket framhöll fördelarna med konferensen som givit många möjligheter till utblickar, nya kontakter och nätverkande för de kazakiska biblioteken. Bibliotekschefens avskedsord får avsluta den här rapporten.

- Kultur och vetenskap är det som kan rädda världen. Jag drömmer om en bibliotekskonferens där alla sitter sida vid sida, även de länder som är i konflikt med varandra.

Anna Isaksson

Bitr. bibliotekschef

Humanistiska biblioteken/ Göteborgs Universitetsbibliotek